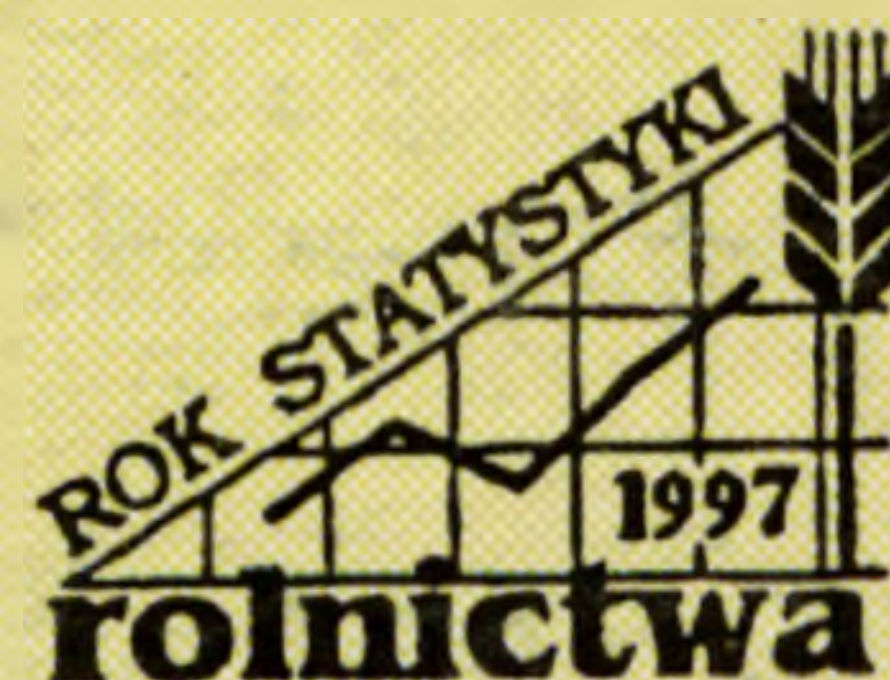




URZĄD STATYSTYCZNY
we Wrocławiu

ANALIZY
STATYSTYCZNE



**WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI
W MAKROREGIONIE
POŁUDNIOWO-ZACHODNIM W 1996 R.**



OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska / - / - zjawisko nie wystąpiło

Zero / 0 / - zjawisko istniało, jednakże w ilościach mniejszych od liczb, które mogły być wyrażone uwidocznionymi w tablicach znakami cyfrowymi, np. jeżeli produkcja wyrażona jest w tysiącach ton (w liczbach całkowitych), znak 0 oznacza wtedy, że produkcja w danym przypadku nie osiągnęła 0,5 tys. ton

Kropka / . / - zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych

Znak x - wypełnienie pozycji, ze względu na układ tablicy, jest niemożliwe lub niecelowe

"W tym" - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy

Przy publikowaniu danych z publikacji - prosimy o podanie źródła

URZĄD STATYSTYCZNY we Wrocławiu

ANALIZY
STATYSTYCZNE

URZĄD STATYSTYCZNY
we Wrocławiu
INFORMATORIUM
liczb Statystycznych

~~846/IV~~

WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W MAKROREGIONIE POŁUDNIOWO-ZACHODNIM W 1996 R.



Publikację opracowała mgr Renata Arend z Wydziału Statystyki Społecznej
przy współpracy mgr Wiesławy Mazur z Wydziału Analiz i Informacji

WYDZIAŁ STATYSTYKI
Wrocław
INFORMATYKA
Wydział Statystyczny

Opracowanie wykresów,
skład i łamanie komputerowe,
korektę publikacji
wykonano w Wydziale Analiz i Informacji US Wrocław



PRZEDMOWA

Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu na informacje o warunkach życia ludności Urząd Statystyczny we Wrocławiu przygotował niniejsze opracowanie z danych dla Makroregionu Południowo-Zachodniego. Z uwagi na reprezentacyjny charakter badania (niewielki dobór próby - ok. 3,5 tys. gospodarstw domowych na obszarze 6 województw) jego wyniki nie mogą być publikowane dla poszczególnych województw.

W publikacji „Warunki życia ludności ...” podaje się przede wszystkim dane dotyczące budżetów gospodarstw domowych sześciu podstawowych grup społeczno-ekonomicznych (bez ludności zamieszkującej obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw domowych, w skład których wchodzi obywatele obcego państwa) ludności zamieszkałej w Makroregionie Południowo-Zachodnim (jednego z dziewięciu w Polsce).

Zawarte w opracowaniu wyniki reprezentacyjnych badań budżetów gospodarstw domowych z 1996 r. mogą być w pewnym stopniu zaniżone, bowiem powszechna jest tendencja zaniżania - przez badane rodziny - niektórych pozycji budżetu domowego.

*Dyrektor
Urzędu Statystycznego
we Wrocławiu*

mgr Bożena Kodeniec

Wrocław, październik 1997 r.

SPIS TREŚCI

	<u>Str.</u>
UWAGI METODYCZNE	5
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH ELEMENTÓW WARUNKÓW ŻYCIA	9
PRZYCHODY I ROZCHODY GOSPODARSTW DOMOWYCH	13
SPOŻYCIE ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH	19
WYPOSAŻENIE GOSPODARSTW DOMOWYCH W PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA	23
Wykresy i mapy:	
Podział administracyjny Polski oraz makroregiony	8
Struktura miesięcznych przychodów na 1 osobę w 1996 r.	16
Struktura miesięcznych rozchodów na 1 osobę w 1996 r.	16
Przeciętne miesięczne spożycie na 1 osobę w 1996 r. w Makroregionie Południowo-Zachodnim	20

UWAGI METODYCZNE

Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i zróżnicowaniu dochodów, wydatków i spożycia oraz o wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie budżetów gospodarstw domowych. Prowadzone badania nie obejmują ludności zamieszkującej obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstwa domowe, w skład których wchodzi obywateli obcego państwa.

Podstawową jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Pojęcie „gospodarstwo domowe” stosowane jest w dalszej części zamiennie z pojęciem „rodzina”, zatem termin „budżet gospodarstwa domowego”, w myśl tego założenia, jest równoznaczny z określeniem „budżet rodzinny” lub „budżet domowy”.

Zamieszczone w niniejszej publikacji dane za 1996 rok otrzymano z badania budżetów rodzinnych przy zastosowaniu metody rotacji całkowitej, z miesięcznym okresem wymiany rodzin. Oznacza to, że co miesiąc w każdym z 1350 terenowych punktów badań w Polsce w badaniu uczestniczą gospodarstwa domowe reprezentujące sześć podstawowych grup społeczno-ekonomicznych ludności kraju, to znaczy:

- gospodarstwa pracowników, w których wyłącznym lub głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej w sektorze publicznym lub prywatnym,
- gospodarstwa pracowników użytkujących gospodarstwo rolne, w których wyłącznym lub głównym źródłem utrzymania jest łączny dochód z pracy najemnej i użytkowanego gospodarstwa rolnego o powierzchni użytków rolnych powyżej 1,00 ha,
- gospodarstwa rolników, w których wyłącznym lub głównym źródłem utrzymania jest dochód z gospodarstwa rolnego, działki rolnej i zwierząt gospodarskich,
- gospodarstwa pracujących na własny rachunek, których wyłącznym lub głównym źródłem utrzymania jest praca na własny rachunek poza rolnictwem lub wykonywanie wolnego zawodu,
- gospodarstwa emerytów i rencistów, których wyłącznym lub głównym źródłem utrzymania jest emerytura lub renta,
- gospodarstwa utrzymujących się z niezarobkowych źródeł innych niż emerytura lub renta, np. zasiłki dla bezrobotnych, zapomogi, alimenty, darowizny i inne.

Gospodarstwa uczestniczące w badaniu wybierane są losowo. Zastosowano terytorialny, warstwowy, 2-stopniowy schemat losowania z różnym prawdopodobieństwem wyboru na I stopniu. Jednostkami losowania pierwszego stopnia były terenowe punkty badań (TPB) a na drugim stopniu losowane były mieszkania.

Wyszczególnienie	Wylosowane TPB (terenowe punkty badań)			Gospodarstwa domowe zbadane w 1996 r.	Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym
	ogółem	miasta	wieś		
POLSKA.....	1350	898	452	31907	3,20
MAKROREGION.....	147	108	39	3492	3,11
<i>Polska = 100</i>	<i>10,9</i>	<i>12,0</i>	<i>8,6</i>	<i>10,9</i>	<i>x</i>
Województwa:					
gorzowskie.....	18	12	6	429	3,37
jeleniogórskie.....	19	13	6	437	3,05
legnickie.....	18	14	4	422	3,11
wałbrzyskie.....	28	22	6	672	3,00
wrocławskie.....	41	32	9	976	3,02
zielonogórskie.....	23	15	8	556	3,27

W Makroregionie Południowo-Zachodnim zlokalizowanych jest 147 TPB, co stanowi 10,9% TPB w Polsce. W punktach tych przebadano 3492 gospodarstwa domowe, w których przeciętnie było 3,11 osób (w Polsce 3,20).

Badania budżetów gospodarstw domowych obarczone są błędami o charakterze nielosowym, ale jest to nie do uniknięcia, gdyż bazuje się na oświadczeniach osób badanych. Jak wykazała praktyka badań reprezentacyjnych (zarówno w Polsce jak i innych krajach) dotyczy to zwłaszcza dochodów i niektórych wydatków, które są celowo zaniżane przez respondentów. Dotyczy to szczególnie takich pozycji jak: dochody, wydatki na alkohol, tytoń, wyroby cukiernicze, żywienie w placówkach gastronomicznych.

Bezwzględne i względne błędy szacunków przeciętnych miesięcznych dochodów i rozchodów na 1 osobę w gospodarstwach domowych:

Wyszczególnienie		Ogółem	Gospodarstwa domowe					
			pracow- ników	pracow- ników użytkują- cych gosp. rolne	rolników	pracu- jących na własny rachunek	emerytów i rencistów	utrzymu- jących się z nieza- robkowych źródeł
P - Polska								
M - Makroregion Pld.-Zach.								
1 - błąd bezwzględny w zł								
2 - błąd względny w %								
PRZYCHODY	P-1	4,99	8,05	6,92	11,23	8,74	6,05	5,06
	2	0,86	1,34	1,46	2,15	1,32	0,98	1,78
	M-1	19,94	24,97	8,71	40,38	17,49	21,60	15,12
	2	3,37	4,18	1,63	7,69	2,76	3,36	5,28
w tym								
dochód rozporządzalny	P-1	3,63	5,58	4,35	5,85	7,19	4,03	3,78
	2	0,95	1,41	1,35	1,71	1,47	1,00	1,88
	M-1	12,64	17,22	15,13	44,05	12,10	11,17	15,79
	2	3,19	4,33	4,11	12,17	2,54	2,69	7,65
ROZCHODY	P-1	4,99	8,05	6,92	11,23	8,74	6,05	5,06
	2	0,86	1,34	1,46	2,15	1,32	0,98	1,78
	M-1	19,94	24,97	8,71	40,38	17,49	21,60	15,12
	2	3,37	4,18	1,63	7,69	2,76	3,36	5,28
w tym								
wydatki	P-1	3,77	5,16	5,01	4,67	6,43	5,46	3,53
	2	1,07	1,45	1,78	1,57	1,43	1,41	1,72
	M-1	17,83	21,89	28,07	32,02	13,40	19,55	10,93
	2	4,83	6,16	8,57	8,97	3,03	4,69	5,14

PODSTAWOWE DEFINICJE I STOSOWANE KLASYFIKACJE

Gospodarstwo domowe jednoosobowe stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. nie łącząca swoich dochodów z innymi osobami, bez względu na to czy mieszka sama, czy z innymi osobami.

Gospodarstwo domowe wieloosobowe to zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie się utrzymujących. Wielkość gospodarstwa domowego jest określana przeciętną liczbą osób wchodzących w skład danego gospodarstwa, obliczaną jako iloraz liczby osobodni zaliczania w skład gospodarstwa domowego jego członków przez liczbę dni badanego miesiąca (osobodni to liczba dni miesiąca, w którym poszczególne osoby należały do badanego gospodarstwa domowego).

Przychody obejmują wszystkie bieżące pieniężne i niepieniężne wpływy do gospodarstwa domowego.

Rozchody obejmują wydatki na towary i usługi oraz inne wydatki.

Dochód rozporządzalny obejmuje pieniężne i niepieniężne (między innymi wartość artykułów otrzymanych nieodpłatnie oraz spożycie naturalne) bieżące dochody gospodarstwa domowego pomniejszone o podatki od dochodów, spadków i darowizn oraz nieruchomości. Przeznaczony jest na wydatki na cele konsumpcyjne, pozostałe wydatki oraz przyrost oszczędności.

Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne (w tym także wartość artykułów otrzymanych nieodpłatnie oraz spożycia naturalnego, tj. artykułów pobranych z indywidualnego gospodarstwa rolnego lub działki, bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek) oraz pozostałe wydatki (dary, opłaty celne, skarbowe itp.).

Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z indywidualnego gospodarstwa rolnego lub działki bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne). Za moment spożycia artykułów żywnościowych przyjmuje się moment ich pozyskania przez gospodarstwo domowe. Dane o spożyciu nie obejmują artykułów spożywczych konsumowanych w placówkach gastronomicznych.

MAKROREGIONY



OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH ELEMENTÓW WARUNKÓW ŻYCIA

Makroregion Południowo-Zachodni obejmuje swoim zasięgiem województwa: gorzowskie, jeleniogórskie, legnickie, wałbrzyskie, wrocławskie i zielonogórskie. Zajmuje łącznie powierzchnię 36223 km², tj. 11,6% powierzchni Polski. W Makroregionie tym zlokalizowanych jest 259 gmin spośród 4283 gmin w Polsce, tj. 10,4%.

W końcu 1996 r. **mieszkało** tu 4111,9 tys. **osób**, co stanowiło 10,6% ogółu ludności Polski. **Gęstość zaludnienia** w Makroregionie wynosiła średnio 114 osób a w nim największa w województwie wrocławskim (181 osób na km²), następnie wałbrzyskim (177), legnickim (130), jeleniogórskim (120), zielonogórskim (76) i gorzowskim (60).

Ludność w 1996 r.:

Wyszczególnienie	Ludność ogółem	Ludność aktywna zawodowo			Przeciętna (miesięczna) liczba pobierających emerytury lub renty
		pracujący poza rolnictwem	rolnicy indywidualni	bezrobotni	
POLSKA w tys.	38639,3	11357,6	4129,8	2359,5	9200,0
MAKROREGION: w tys.	4111,9	1244,3	207,1	270,3	907,8
<i>Polska=100</i>	<i>10,6</i>	<i>11,0</i>	<i>5,0</i>	<i>11,5</i>	<i>9,9</i>
Województwa:					
gorzowskie.....	512,1	149,0	29,7	36,5	107,9
jeleniogórskie	524,4	153,0	25,3	39,7	117,0
legnickie.....	524,5	166,2	31,4	40,2	99,0
wałbrzyskie.....	737,5	204,8	31,4	65,3	185,8
wrocławskie.....	1137,3	373,7	53,4	46,4	240,5
zielonogórskie.....	676,1	197,6	35,9	42,2	157,6

Z ogółu ludności Makroregionu 1721,8 tys. osób, tj. 41,9% stanowiła **ludność aktywna zawodowo**, wśród której 72,3% pracowało poza rolnictwem indywidualnym, 12,0% to rolnicy indywidualni, 15,7% stanowili bezrobotni.

Ponadto 907,8 tys. osób pobierało emerytury lub renty; stanowili oni 22,1% ogółu ludności Makroregionu.

W ogólnej liczbie *pracujących poza rolnictwem indywidualnym* w Makroregionie najwięcej osób pracujących było w województwie wrocławskim (30,0% tej populacji Makroregionu). Województwo to charakteryzuje się również największym udziałem tej grupy w ogólnej liczbie ludności (32,9%). Drugą grupę aktywnych zawodowo stanowili *rolnicy indywidualni* (207,1 tys.), których najwięcej mieszkało w województwie wrocławskim (25,8%) a najmniej w województwie jeleniogórskim (12,2%). Najwyższy udział ludności związanej z indywidualnymi gospodarstwami rolnymi bądź działkami w ogólnej liczbie ludności był w województwie legnickim (6,0%) i gorzowskim (5,8%) a najniższym udziałem charakteryzowały się województwa wałbrzyskie (4,3%) i wrocławskie (4,7%).

Trzecią grupą ludności cywilnej aktywnej zawodowo byli *bezrobotni*, którzy stanowili 6,6% ogółu ludności Makroregionu. W porównaniu do ludności aktywnej zawodowo cywilnej najwyższą stopą bezrobocia charakteryzowało się województwo wałbrzyskie (21,7%), następnie jeleniogórskie (18,2%), gorzowskie (17,0%), legnickie (16,9%), zielonogórskie (15,3%).

Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wrocławskim, gdzie 9,8% ludności cywilnej aktywnej zawodowo stanowili bezrobotni; jednocześnie tylko w woj. wrocławskim (w grupie województw Makroregionu) bezrobocie było niższe niż w kraju (13,2%).

W 1996 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** w sektorze przedsiębiorstw w Polsce wynosiło 960,46 zł, w Makroregionie - 888,70 zł i było niższe od krajowego o 71,76 zł, tj. o 7,5%.

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne w 1996 r.:

Wyszczególnienie	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	Przeciętna miesięczna emerytura i renta	
		pracowników	rolników indywidualnych
POLSKA w zł.....	960,46	535,33	365,81
MAKROREGION: w zł	888,70	493,63	400,58
<i>Polska=100</i>	<i>92,5</i>	<i>92,2</i>	<i>109,3</i>
Województwa:			
gorzowskie	774,53	451,53	397,43
jeleniogórskie	918,68	481,67	413,85
legnickie.....	1181,15	520,40	395,39
wałbrzyskie	809,50	547,56	404,38
wrocławskie	881,29	511,58	387,31
zielonogórskie	767,03	449,05	405,12

Najniższe przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw występowało w województwie zielonogórskim - 767,03 zł (tj. 79,9% średniej krajowej), następnie w gorzowskim 774,53 zł (80,6%), wałbrzyskim 809,50 zł (84,3%), wrocławskim 881,29 zł (91,8%), jeleniogórskim 918,68 zł (95,7%). Wyjątek stanowiło województwo legnickie, w którym przeciętne wynagrodzenie miesięczne w wysokości 1181,15 zł przekroczyło przeciętne krajowe wynagrodzenie o 23,0%. Jest to jedno z sześciu województw w Polsce (obok warszawskiego, katowickiego, konińskiego, płockiego i szczecińskiego), w których wynagrodzenie było wyższe od ogólnokrajowego.

Przeciętna emerytura i renta pracownicza brutto w 1996 roku w Polsce wynosiła 535,33 zł, tj. 55,7% przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw; w Makroregionie kształtowała się na poziomie 493,63 zł (92,2% przeciętnej emerytury i renty pracowniczej krajowej) i podobnie jak w kraju stanowiła 55,5% przeciętnego wynagrodzenia. Emerytury i renty, tak jak wynagrodzenia, były zróżnicowane między województwami; najwyższą emeryturę i rentę pracowniczą wypłacono osobom zamieszkałym na terenie województwa wałbrzyskiego (548 zł, tj. 102,3% przeciętnej emerytury i renty pracowniczej krajowej), w pozostałych województwach Makroregionu relacje te kształtowały się następująco: legnickie - 97,2%, wrocławskie - 95,6%, jeleniogórskie - 90,0%, gorzowskie - 84,3%, zielonogórskie - 83,9% przeciętnej emerytury i renty krajowej.

Przeciętna emerytura i renta rolników indywidualnych brutto w 1996 roku w Polsce wynosiła 365,81 zł, tj. 38,0% średniego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw. We wszystkich województwach Makroregionu była ona wyższa od średniej krajowej. W Makroregionie ogółem kształtowała się na poziomie 400,58 zł, tj. o 9,5% była wyższa niż w kraju. Najwyższa emerytura i renta rolników indywidualnych wypłacona była w

województwie jeleniogórskim 413,85 zł, tj. 13,1% więcej niż renta i emerytura krajowa rolników indywidualnych, zielonogórskim 405,12 zł (10,7%), wałbrzyskim 404,38 zł (10,5%), gorzowskim 397,43 zł (8,6%), legnickim 395,39 zł (8,1%), wrocławskim 387,31 zł (5,9%).

Wysokość wynagrodzeń i świadczeń społecznych jest jednym z elementów charakteryzujących warunki życia. Na warunki te wpływają również **ceny artykułów** występujące na danym terenie oraz **siła nabywcza pieniądza**. W grudniu 1996 r. w skali kraju ceny artykułów żywnościowych i usług konsumpcyjnych były wyższe o 19,0% niż w analogicznym okresie 1995 r.

Średnie ceny detaliczne towarów żywnościowych w 1996 r.:

Towary żywnościowe	Polska	Województwa					
		gorzow- skie	jelenio- górskie	legnickie	wałbrzy- skie	wroc- ławskie	zielono- górskie
		w złotych					
Bułka pszenna (50 g)	0,20	0,18	0,21	0,23	0,25	0,23	0,21
Mięso wieprzowe z kością (1 kg)	8,69	9,12	9,60	8,88	9,18	9,12	9,25
Mięso wołowe bez kości (1 kg)	12,02	13,62	12,77	13,11	12,12	12,82	14,21
Kurczęta patroszone (1 kg)	6,45	6,15	6,37	6,31	6,25	6,24	7,01
Szynka wieprzowa gotowana (1 kg) ..	16,62	18,66	17,54	18,03	16,42	17,32	18,59
Ser twarogowy półtłusty (1 kg)	6,37	6,70	6,65	6,69	6,85	6,17	6,15
Mleko krowie o zawart. tł. 2-2,5% (l) ..	0,88	0,92	0,86	0,87	0,88	0,80	0,82
Cukier (1 kg)	2,41	2,43	2,48	2,42	2,47	2,41	2,51

W przypadku wielu towarów żywnościowych średnie ceny detaliczne w Makroregionie były wyższe niż w kraju.

W grupie obserwowanych podstawowych towarów żywnościowych niższe w Makroregionie niż w Polsce ogółem odnotowano ceny kurcząt i mleka.

Bardziej obrazowym miernikiem warunków życia niż przeciętne ceny jest siła nabywcza przeciętnego wynagrodzenia w danym regionie; określa ona ilości produktów, które można zakupić na danym terytorium za przeciętną płacę.

Siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto (w sektorze przedsiębiorstw) w grudniu 1996 r.:

Towary żywnościowe	Polska	Województwa					
		gorzow- skie	jelenio- górskie	legnickie	wałbrzy- skie	wroc- ławskie	zielono- górskie
Chleb mieszany zwykły 0,8 kg (szt)	601	478	543	466	748	567	431
Mięso wieprzowe z kością - łopatka (1 kg)	98	80	.	118	89	88	77
Mięso wieprzowe - schab (1 kg)	.	61	70	88	72	70	57
Mięso wołowe bez kości (1 kg)	77	53	65	80	67	63	50
Mięso wołowe z kością (1 kg)	102	84	.	122	98	91	68
Mleko krowie o zawart. tł. 2-2,5% (1 l) ..	997	789	972	1199	927	1006	867
Masło w kostce 250 g (szt)	440	320	.	401	303	319	279
Jaja świeże (szt)	2766	2268	2696	3478	2718	2514	2241
Cukier biały kryształ (1 kg)	357	299	342	431	330	334	283
Ziemniaki (1 kg)	2640	1960	2199	2746	2038	2174	1976
Marchew (1 kg)	1215	756	1071	1391	1073	914	.

PRZYCHODY I ROZCHODY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Jednym z podstawowych czynników determinujących warunki życia oraz spożycie jest wielkość przychodów gospodarstwa domowego a głównie wysokość dochodu rozporządzalnego. **Przeciętny dochód rozporządzalny** w 1996 roku w Makroregionie kształtował się na poziomie 395,75 zł, co stanowiło 67,0% przeciętnego miesięcznego przychodu brutto w gospodarstwie (w kraju 66,4%). Makroregion charakteryzował się nieznacznie wyższym niż w kraju przeciętnym przychodem brutto o 13,47 zł (tj. o 2,3 %) oraz dochodem rozporządzalnym o 12,32 zł (tj. 3,2%).

Przeciętne miesięczne przychody na 1 osobę w gospodarstwach domowych w Makroregionie w 1996 roku kształtowały się na poziomie 590,95 zł.

Wyższe niż przeciętne w Makroregionie przychody miały gospodarstwa domowe:

- emerytów i rencistów (o 51,93 zł, tj. o 8,8%),
- pracujących na własny rachunek (o 42,97 zł, tj. o 7,3%),
- pracowników (o 6,30 zł, tj. o 1,1%),

nizsze:

- gospodarstwa domowe pracowników jednocześnie użytkujących gospodarstwo rolne (o 57,70 zł, tj. o 9,8%),
- rolników (o 65,69 zł, tj. o 11,1%),
- utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (o 304,56 zł, tj. o 51,5%).

Zarówno poziom przeciętnych przychodów jak i dochodów rozporządzalnych na 1 osobę determinowany jest wielkością gospodarstwa domowego, stopniem aktywności zawodowej członków gospodarstwa, wielkością gospodarstwa rolnego, poziomem wykształcenia oraz strukturą demograficzną gospodarstwa rolnego. Gospodarstwa powiązane z rolnictwem były najliczniejsze a gospodarstwa emerytów i rencistów charakteryzowały się najniższą przeciętną liczbą osób i były to głównie osoby dorosłe. Potrzeby gospodarstw domowych są też różne w zależności od wielkości i struktury gospodarstwa domowego (z dziećmi, czy też sami dorośli).

Przeciętne miesięczne przychody na 1 osobę w 1996 r.:

Wyszczególnienie P - Polska M - Makroregion Pld.-Zach.	Ogółem	Gospodarstwa domowe						
		pracow- ników	pracow- ników użytkują- cych gosp. rolne	rolników	pracują- cych na własny rachunek	emerytów i rencistów	utrzymu- jących się z nieza- robkowych źródeł	
		w złotych						
PRZYCHODY brutto	P	577,48	602,35	475,01	521,22	661,96	615,91	284,84
	M	590,95	597,25	533,25	525,26	633,92	642,88	286,39
w tym:								
dochód rozporządzalny	P	383,43	395,25	321,40	343,16	487,81	402,37	200,37
	M	395,75	397,88	368,27	362,07	475,58	414,54	206,38
pożyczki i kredyty zaciągnięte	P	14,96	19,34	11,73	5,66	9,77	13,43	11,96
	M	17,46	20,57	9,48	1,39	10,02	16,66	16,83
lokaty pobrane	P	15,02	14,80	11,03	10,88	19,40	18,48	8,97
	M	20,01	17,27	11,15	3,81	20,88	31,79	7,10
zwrot pożyczek udzielonych osobom prywatnym	P	0,47	0,58	0,24	0,20	0,77	0,42	0,25
	M	0,33	0,42	0,32	-	0,21	0,22	0,41
pozostałość gotówki z poprzedniego miesiąca	P	107,15	102,23	92,78	149,53	124,85	109,14	47,65
	M	97,17	93,07	101,95	146,61	109,39	105,69	38,65

Wyższe w Makroregionie Południowo-Zachodnim niż przeciętne dla Polski *przychody* ogółem-brutto na 1 osobę odnotowano w gospodarstwach:

- pracowników jednocześnie użytkujących gospodarstwa rolne (o 58,24 zł, tj. o 12,3%),
- emerytów i rencistów (o 26,97 zł, tj. o 4,4%),
- rolników (o 4,04 zł, tj. o 0,8%),
- gospodarstwach utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (o 1,55 zł, tj. o 0,5% wyższe niż w kraju).

Pozostałe grupy gospodarstw domowych charakteryzowały się niższymi przeciętnymi przychodami na 1 osobę niż w kraju:

- gospodarstwa pracujących na rachunek własny (o 28,04 zł, tj. o 4,2%),
- pracowników (o 5,1 zł, tj. o 0,9% mniej).

Dochód rozporządzalny na 1 osobę (395,75 zł ogółem w Makroregionie) wyższy od przeciętnego był, podobnie jak i przychody, w gospodarstwach:

- pracujących na rachunek własny (o 79,83 zł, tj. o 20,2%),
- emerytów i rencistów (o 18,79 zł, tj. o 4,7%),
- pracowników (o 2,13 zł, tj. o 0,5%),

niższy natomiast w gospodarstwach:

- pracowników jednocześnie użytkujących gospodarstwo rolne (o 27,48 zł, tj. o 7,0%),
- rolników (o 33,68 zł, tj. o 8,5%),
- utrzymujących się ze źródeł niezarobkowych (o 189,37 zł, tj. o 47,9%).

W porównaniu do wielkości ogólnokrajowych dochód rozporządzalny w Makroregionie Południowo-Zachodnim był wyższy we wszystkich grupach gospodarstw (z wyjątkiem pracujących na własny rachunek); w gospodarstwach:

- pracowników jednocześnie użytkujących gospodarstwo rolne (o 46,87 zł, tj. o 14,6%),
- emerytów i rencistów (o 12,17 zł, tj. o 3,0%),
- utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (o 6,01 zł, tj. o 2,3%),
- pracowników (o 2,63 zł, tj. o 0,7% wyższy niż w kraju).

Gospodarstwa domowe pracujących na własny rachunek w Makroregionie Południowo-Zachodnim dysponowały dochodem rozporządzalnym o 13,23 zł, tj. o 2,5% mniejszym niż tego typu gospodarstwa w kraju ogółem.

Struktura przychodów w poszczególnych grupach gospodarstw była różna, udział dochodu rozporządzalnego w przychodach kształtowała się od 64,5% w gospodarstwach emerytów i rencistów do 72,1% w gospodarstwach utrzymujących się z niezarobkowych źródeł.

Drugim składnikiem tworzącym przychód miesięczny jest *pozostałość gotówki z poprzedniego miesiąca*, której udział w przychodach ogółem wynosił - 16,4%. Najwyższy był w gospodarstwach rolników - 27,9%, najniższy natomiast w gospodarstwach z niezarobkowym źródłem utrzymania - 13,5%.

Dalsze składniki przychodu to *zaciągnięte pożyczki i kredyty* oraz *pobrane lokaty*, które łącznie stanowią 6,4% przychodów. W strukturze przychodów najwyższy udział pożyczek i kredytów wystąpił w gospodarstwach domowych utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (5,9%) a najniższy w gospodarstwach domowych rolników (0,3%). Z oszczędności (pobrane lokaty) korzystali głównie członkowie gospodarstw domowych emerytów i rencistów (4,9%) a najmniej gospodarstw rolników (0,3%).

Przeciętne miesięczne r o z c h o d y na 1 osobę w 1996 r.:

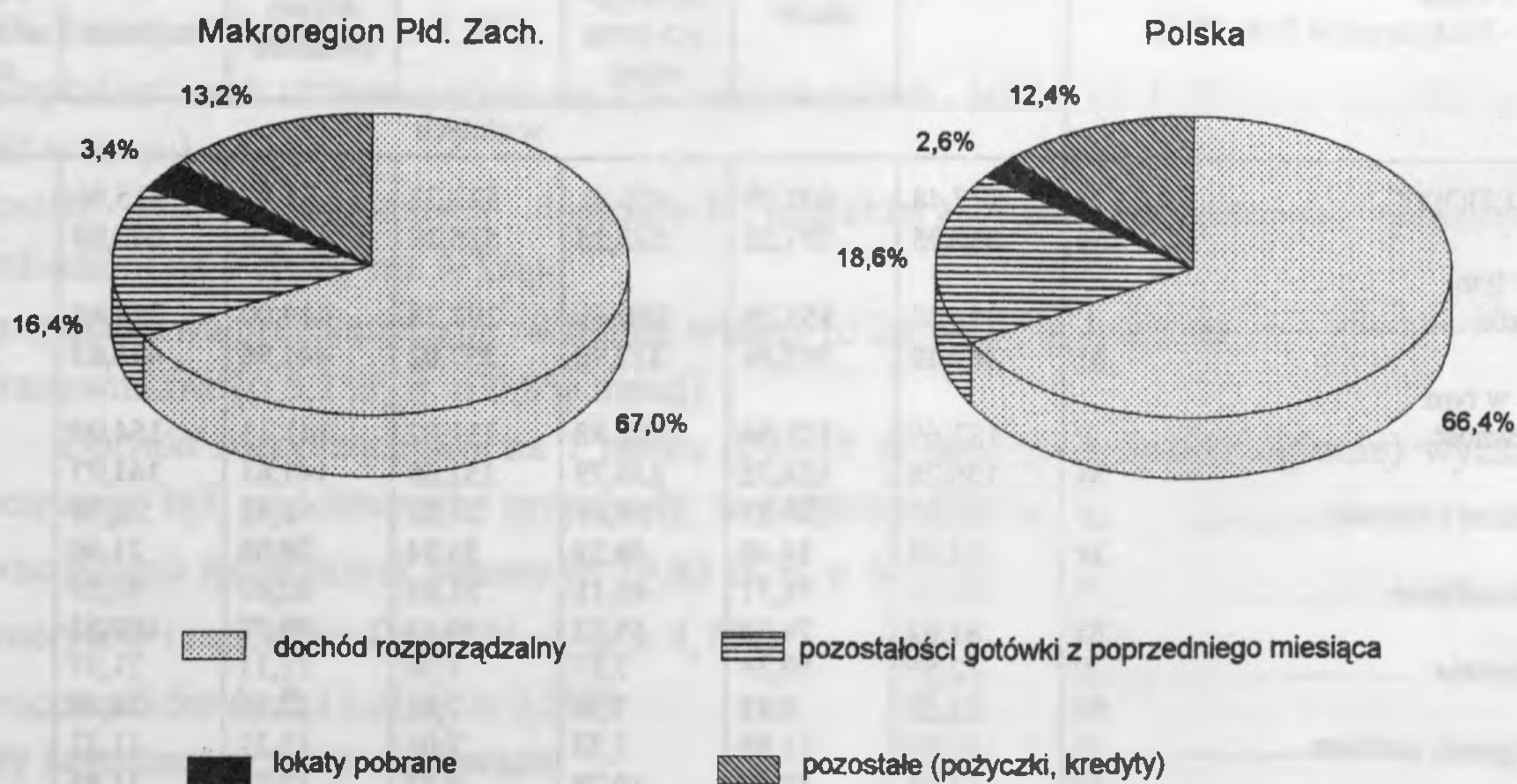
WYSZCZEGÓLNIENIE P - Polska M - Makroregion Płd.-Zach.		Ogółem	Gospodarstwa domowe					
			pracow- ników	pracow- ników użytkują- cych gosp. rolne	rolników	pracują- cych na własny rachunek	emerytów i rencistów	utrzymu- jących się z nieza- robkowych źródeł
w złotych								
ROZCHODY.....	P	577,48	602,35	475,01	521,22	661,96	615,91	284,84
	M	590,95	597,25	533,25	525,26	633,92	642,88	286,39
w tym:								
wydatki	P	351,00	355,29	280,69	297,78	449,00	388,49	204,92
	M	369,40	355,56	327,70	357,02	441,96	416,63	212,71
w tym:								
żywność.....	P	132,69	125,56	122,88	131,82	141,11	154,09	96,37
	M	135,78	124,75	136,79	151,60	141,61	161,97	99,97
odzież i obuwie.....	P	24,57	26,23	24,01	23,27	38,45	20,38	12,75
	M	24,37	24,40	30,22	23,84	38,80	21,40	14,36
mieszkanie	P	74,72	74,71	49,11	51,86	82,67	97,19	40,20
	M	81,02	74,54	55,12	40,63	89,78	109,52	42,76
zdrowie	P	12,56	10,34	7,57	7,76	12,11	21,97	5,28
	M	13,35	9,82	7,55	7,61	12,16	24,28	6,13
higieny osobista.....	P	10,90	11,95	7,33	7,01	15,31	11,22	7,22
	M	11,65	11,62	10,79	9,57	15,28	11,85	7,80
nauka	P	6,64	8,58	5,45	4,88	12,36	2,81	5,08
	M	6,70	7,95	7,36	6,38	13,64	2,39	4,91
kultura.....	P	12,99	15,58	6,33	7,13	18,92	12,30	6,93
	M	13,34	14,09	6,29	8,11	17,97	13,62	6,33
sport, turystyka i wypoczynek	P	5,56	7,63	0,95	0,95	14,71	3,32	1,96
	M	7,36	8,65	2,10	4,17	19,41	3,71	0,99
Pożyczki i kredyty spłacone.....	P	15,31	22,59	9,48	5,75	14,00	9,36	5,37
	M	19,46	26,05	15,41	4,40	16,25	11,78	6,35
Lokaty wpłacone.....	P	6,86	9,00	5,23	3,93	6,81	5,42	1,71
	M	8,73	9,75	17,67	2,02	2,25	9,30	2,45
Pożyczki udzielone innym osobom prywatnym.....	P	0,36	0,40	0,54	0,68	0,10	0,20	0,02
	M	.	.	.	.	.	.	.
Gotówka pozostała na koniec miesiąca	P	147,51	144,94	141,23	201,29	172,68	140,37	57,16
	M	132,66	137,09	130,40	150,34	155,56	130,96	47,87

W strukturze **rozchodów** w Makroregionie przeważały wydatki 62,5% (w kraju udział ich wynosił 60,8%), około 3,3% rozchodów stanowiły rozchody związane ze spłacaniem pożyczek i kredytów (w kraju 2,7%), 1,5% przeciętnych rozchodów na osobę stanowią lokaty w bankach i innych instytucjach finansowych (w kraju 1,2%) a 22,4% stanowi pozostałość gotówki na koniec miesiąca (w kraju 25,5%).

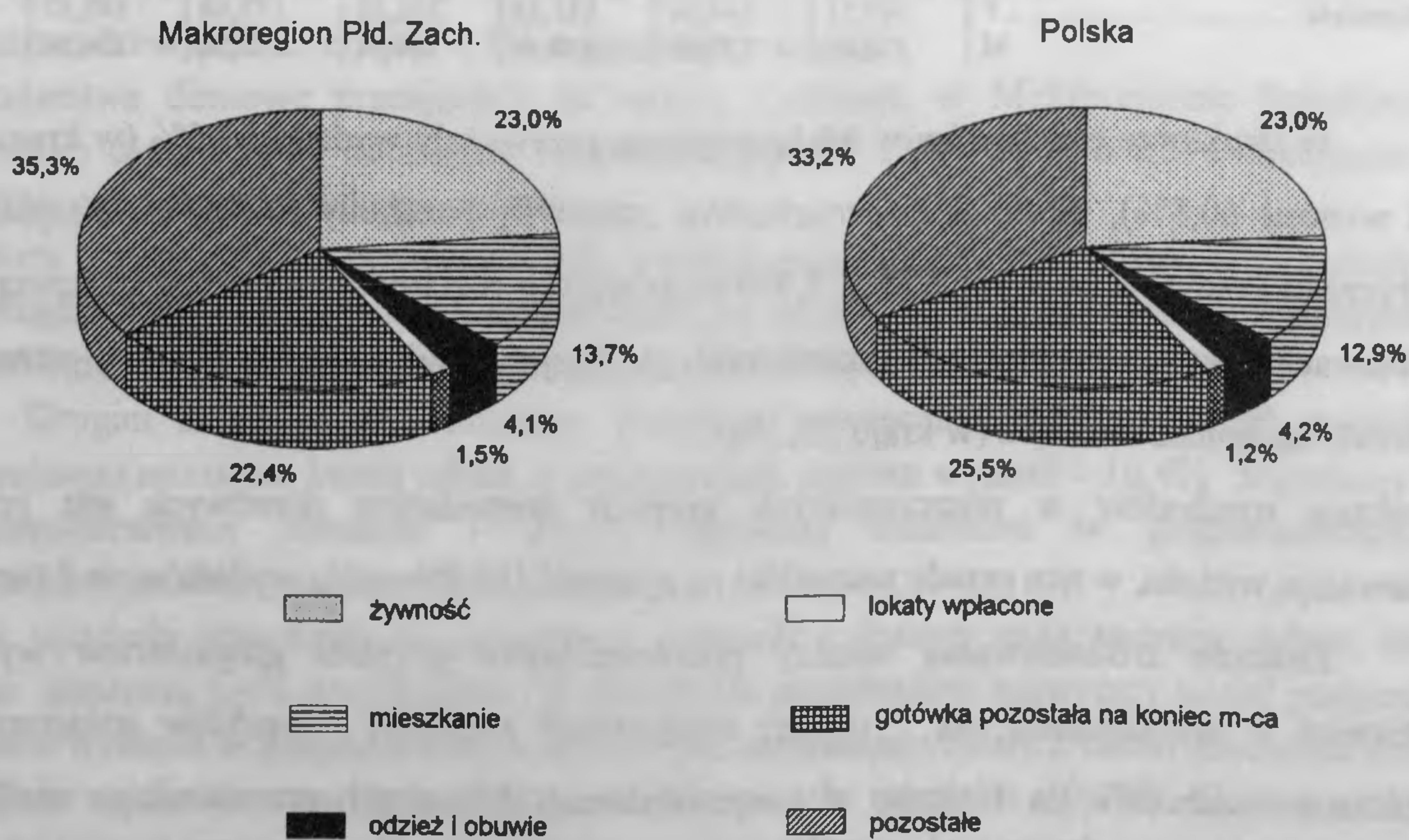
Struktura rozchodów w poszczególnych grupach gospodarstw domowych jest podobna. Przeważają wydatki, w tym przede wszystkim na żywność (36,8% ogółu wydatków na 1 osobę).

Znaczne zróżnicowanie między poszczególnymi grupami gospodarstw występuje natomiast w wielkościach (na 1 osobę) *udzielonych pożyczek i kredytów spłaconych*. W strukturze rozchodów na 1 osobę w gospodarstwach domowych pracowników wielkość ta (26,05 zł) stanowiła 4,4%, podczas gdy w gospodarstwach domowych rolników (4,40 zł) - 0,8% ich rozchodów.

STRUKTURA MIESIĘCZNYCH PRZYCHODÓW na 1 osobę w 1996 r.



STRUKTURA MIESIĘCZNYCH RÓZCHODÓW na 1 osobę w 1996 r.



W przypadku *lokat wpłaconych* przodują gospodarstwa pracowników użytkujących jednocześnie gospodarstwo rolne, które 3,3% rozchodów oszczędzają w bankach i innych instytucjach finansowych; najmniej oszczędzają gospodarstwa rolników, które przeznaczają na ten cel tylko 0,4% rozchodu podobnie jak gospodarstwa pracujących na rachunek własny. Gospodarstwa utrzymujące się z niezarobkowych źródeł lokowały przeciętnie miesięcznie w bankach i instytucjach finansowych 2,45 zł na 1 osobę (0,9% swoich rozchodów) i było to więcej niż w gospodarstwach domowych pracujących na rachunek własny (2,25 zł, tj. 0,4% swoich rozchodów).

W 1996 r. nie we wszystkich grupach rodzin bieżące dochody wystarczały na pokrycie ponoszonych przez te rodziny wydatków. Oznaczało to, że w analizowanym roku część gospodarstw realizowała swe potrzeby w oparciu o posiadane oszczędności lub w dużej mierze korzystała z otrzymywanych darów. Charakteryzowało to głównie gospodarstwa utrzymujące się z niezarobkowych źródeł.

Przeciętne miesięczne wydatki i dochód rozporządzalny na 1 osobę w 1996 r.:

Wyszczególnienie P - Polska M - Makroregion Pld.-Zach.	Ogółem	Gospodarstwa domowe					
		pracow- ników	pracow- ników użytku- jących gosp. rolne	rolników	pracu- jących na własny rachunek	emerytów i rencistów	utrzymu- jących się z nieza- robkowych źródeł
		w złotych					
Wydatki.....P	351,00	355,29	280,69	297,78	449,00	388,49	204,92
M	369,40	355,56	327,70	357,02	441,96	416,63	212,71
Dochód rozporządzalny.....P	383,43	395,25	321,40	343,16	487,81	402,37	200,37
M	395,75	397,88	368,27	362,07	475,58	414,54	206,38

W Makroregionie przeciętne wydatki na 1 osobę w miesiącu przekraczały przeciętny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach emerytów i rencistów oraz w gospodarstwach utrzymujących się z niezarobkowych źródeł; w kraju wydatki przekraczały dochód rozporządzalny tylko w przypadku gospodarstw utrzymujących się z niezarobkowych źródeł. W pozostałych grupach gospodarstw przeciętne wydatki na 1 osobę były niższe niż przeciętny dochód rozporządzalny.

Przy porównywaniu przeciętnych wydatków na 1 osobę a przeciętnym dochodem rozporządzalnym największa różnica występowała w Makroregionie w gospodarstwach domowych pracowników (42,32 zł) a w kraju w gospodarstwach rolników (45,38 zł).

Struktura przeciętnych *wydatków* na 1 osobę w Makroregionie kształtowała się podobnie jak w kraju. Najwięcej wydatków (przeciętnie na 1 osobę) ponosiły gospodarstwa na żywność 36,8% (w kraju 37,8%) następnie na mieszkanie 21,9% (w kraju odpowiednio 21,3%), odzież i obuwie 6,6% (7,0% w Polsce), zdrowie 3,6% (tak samo w kraju 3,6%), kulturę 3,6% (3,3%), higienę osobistą 3,2% (3,1%), turystykę i wypoczynek 2,0% (1,6%) oraz na naukę 1,8% (1,9%).

W poszczególnych grupach gospodarstw domowych najwięcej na żywność (z ogólnej kwoty przeciętnych wydatków na 1 osobę) przeznaczały gospodarstwa utrzymujące się z niezarobkowych źródeł (47,0%) a najmniej gospodarstwa pracujące na rachunek własny (32,0%). Wydatki na mieszkanie w poszczególnych grupach gospodarstw kształtowały się odmiennie. Największym obciążeniem dla budżetu na 1 osobę związane były wydatki mieszkaniowe gospodarstw emerytów i rencistów, natomiast najniższym - gospodarstw rolników. Sytuacja taka kształtowana jest głównie dwoma czynnikami: charakterem zamieszkania - rolnicy przeważnie mieszkają we własnych domach, za który nie ponoszą opłat typu czynsz i są to z reguły dość liczne gospodarstwa domowe, oraz wielkością gospodarstwa domowego - gospodarstwa emerytów i rencistów są z reguły małymi gospodarstwami domowymi, często 1-, 2- osobowymi i w związku z powyższym ciężar utrzymania mieszkania spada na mniejszą liczbę osób. W budżecie przeciętnego gospodarstwa emeryckiego również duże są przeciętne wydatki na 1 osobę związane ze zdrowiem; stanowią one około 5,8% przeciętnych miesięcznych wydatków ogółem na osobę. Na odzież i ubrania przeciętnie najwięcej na 1 osobę nominalnie wydaje się w gospodarstwach pracujących na własny rachunek 38,80 zł (tj. 8,8% ogólnych wydatków), ale najwyższy udział w ogólnych wydatkach stanowiły wydatki na odzież w rodzinach pracowników użytkujących gospodarstwa rolne (9,2%). Wydatki związane z higieną osobistą nominalnie najwyższe były w gospodarstwach domowych pracujących na rachunek własny. W gospodarstwach tych na 1 osobę przeciętnie w miesiącu wydawano około 15,28 zł (co stanowiło 3,7% ogólnych wydatków na osobę w tych gospodarstwach) a najmniej w gospodarstwach utrzymujących się z niezarobkowych źródeł 7,80 zł (co stanowiło 3,7% ogólnych wydatków na osobę w tych gospodarstwach). Na naukę, kulturę, sport, turystykę i wypoczynek najwięcej przeznaczono na 1 osobę w gospodarstwach domowych pracujących na rachunek własny - łącznie 51,02 zł (tj. 11,5% ogólnych wydatków), najmniej natomiast w gospodarstwach utrzymujących się z niezarobkowych źródeł - łącznie 12,23 zł (tj. 5,7% ogólnych wydatków).

SPOŻYCIE ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

O warunkach życia ludności świadczy również przeciętne miesięczne spożycie, czy też wyposażenie gospodarstw domowych w dobra trwałego użytku. W 1996 roku reprezentowane w badaniach budżetów grupy społeczno-ekonomiczne gospodarstw domowych charakteryzowały się istotnymi różnicami w ilości spożywanych artykułów żywnościowych. Najmniej żywności spożywały (łącznie spożycie wszystkich podstawowych artykułów żywnościowych, bez przeliczenia mleka i jaj, na 1 osobę) gospodarstwa domowe utrzymujące się z niezarobkowych źródeł - 48,04 kg (w Polsce 48,36 kg) a najwięcej gospodarstwa domowe emerytów i rencistów - 77,40 kg (w kraju odpowiednio 71,53 kg) oraz rolników - 75,31 kg (w kraju 70,01 kg).

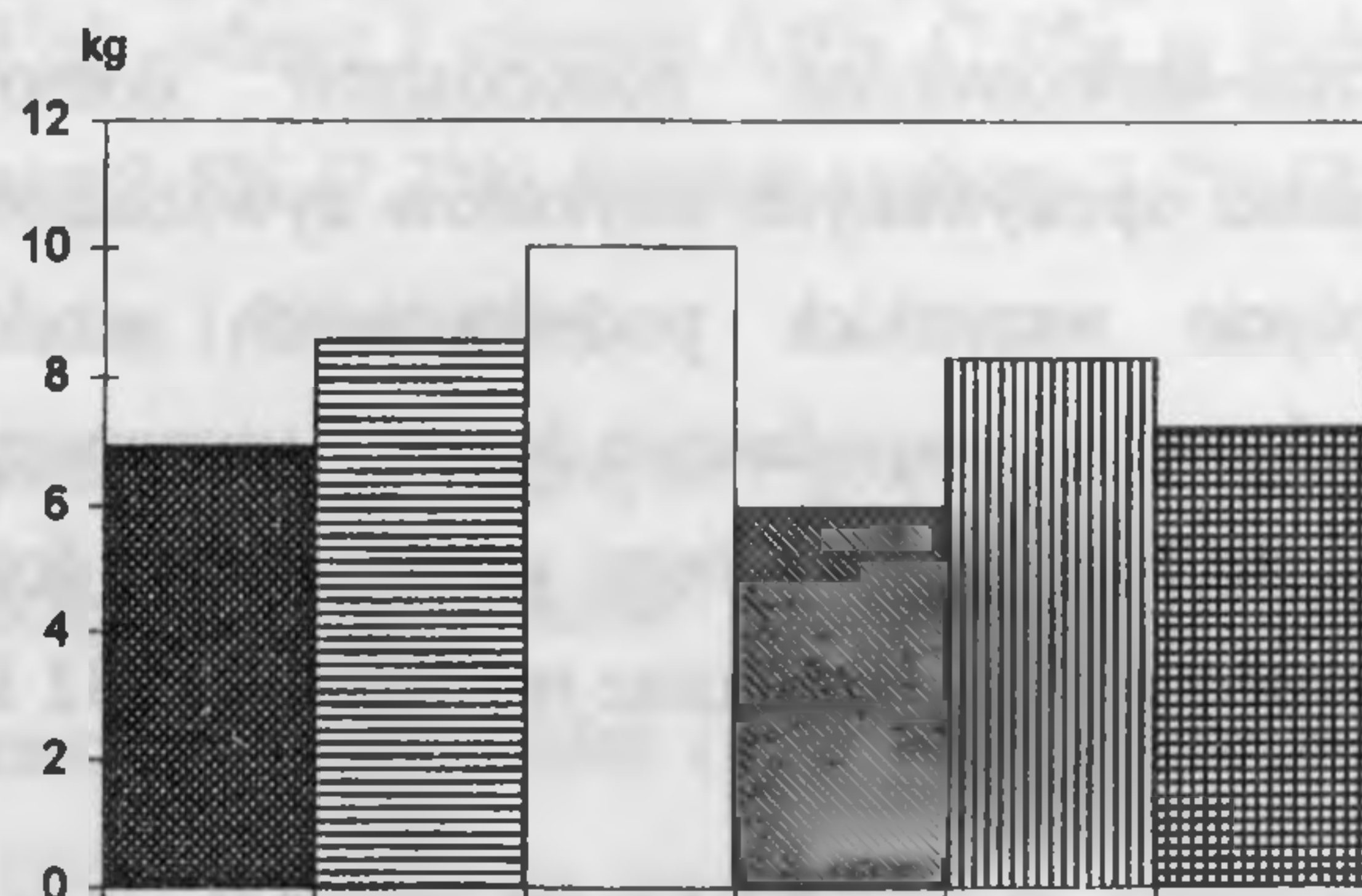
Przeciętne miesięczne spożycie artykułów żywnościowych w Makroregionie we wszystkich typach gospodarstwach domowych wynosiło 59,78 kg, tj. o 0,87 kg (o 1,5%) więcej niż w kraju. Było ono wyższe we wszystkich typach gospodarstw domowych z wyjątkiem gospodarstw utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (o 0,32 kg mniej) i gospodarstw pracujących na rachunek własny (o 0,23 kg mniej).

Ze względu na wysokość łącznego miesięcznego spożycia żywności można wydzielić dwie podgrupy:

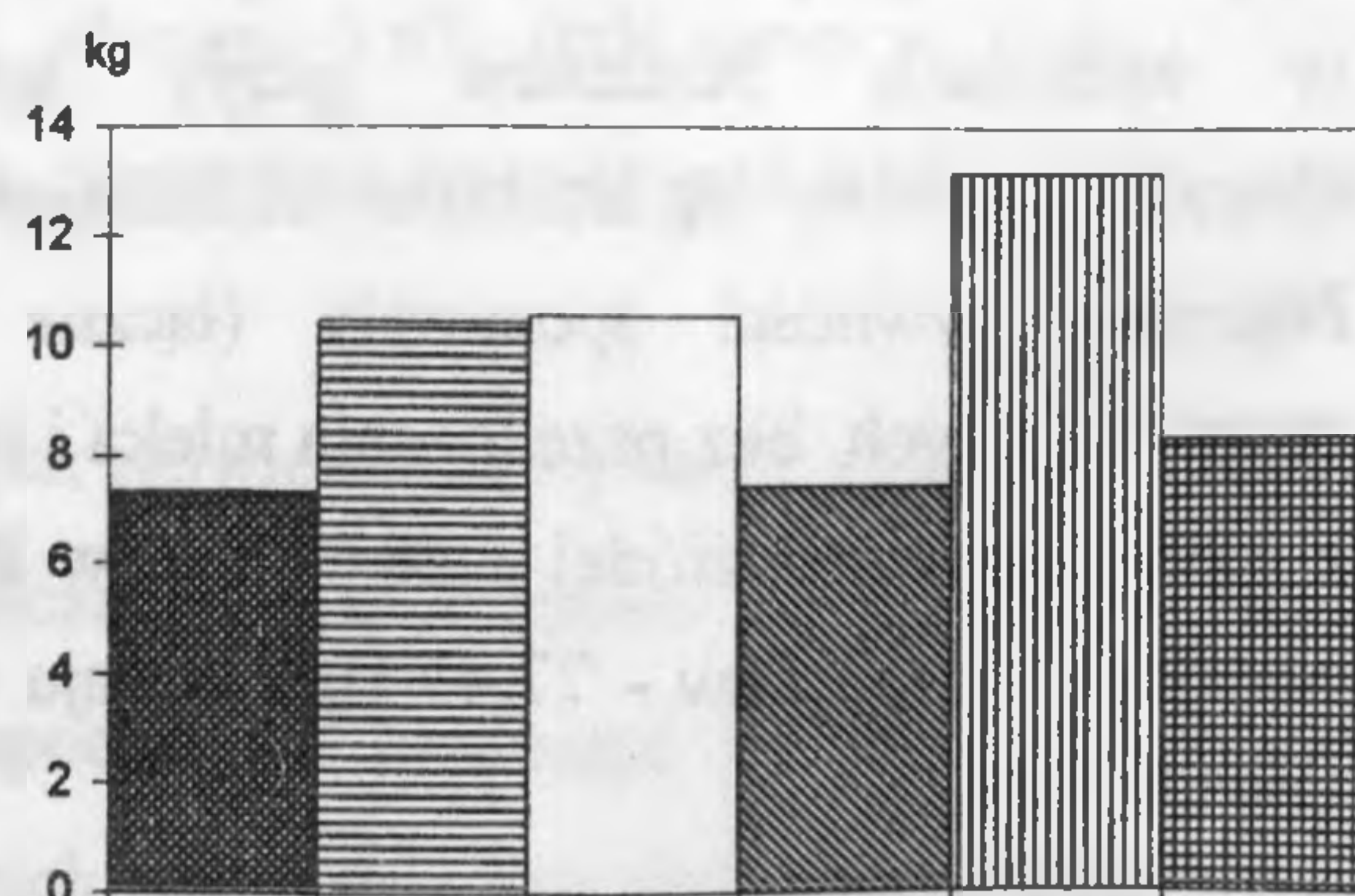
- gospodarstwa o stosunkowo wysokim spożyciu (wyższe spożycie było charakterystyczne dla gospodarstw powiązanych z rolnictwem oraz emerytów i rencistów),
- gospodarstwa o stosunkowo niskim spożyciu.

Przyczyny różnic w wielkości spożycia żywności między wymienionymi grupami badanej populacji gospodarstw domowych nie dadzą się wyjaśnić wyłącznie różnicami w wysokości uzyskanych dochodów. W 1996 roku najwyższy przeciętny miesięczny nominalny dochód rozporządzalny uzyskały gospodarstwa pracujących na własny rachunek. Zaś gospodarstwa pracowników były w korzystniejszej sytuacji dochodowej w porównaniu z rolnikami i gospodarstwami pracowników użytkujących gospodarstwo rolne. Jedynie w przypadku rodzin utrzymujących się z niezarobkowych źródeł najniższemu miesięcznemu dochodowi rozporządzalnemu odpowiadało najniższe przeciętne miesięczne spożycie żywności ogółem. Występujące rozbieżności wyjaśnia w dużym stopniu porównanie wielkości spożycia ważniejszych artykułów żywnościowych między grupami społeczno-ekonomicznymi gospodarstw domowych; przewaga gospodarstw emerytów i rencistów oraz grup związanych z rolnictwem nad pozostałymi grupami wynika przede wszystkim z wyższego spożycia przez nich artykułów tańszych, o podstawowym znaczeniu takich jak: mąka, pieczywo, ziemniaki, warzywa, mleko. W przypadku spożycia innych artykułów różnice między podgrupami są relatywnie mniejsze. Gospodarstwa domowe utrzymujące się z niezarobkowych źródeł cechowało najniższe spożycie spośród wszystkich grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw. Było to determinowane niskimi dochodami tej grupy.

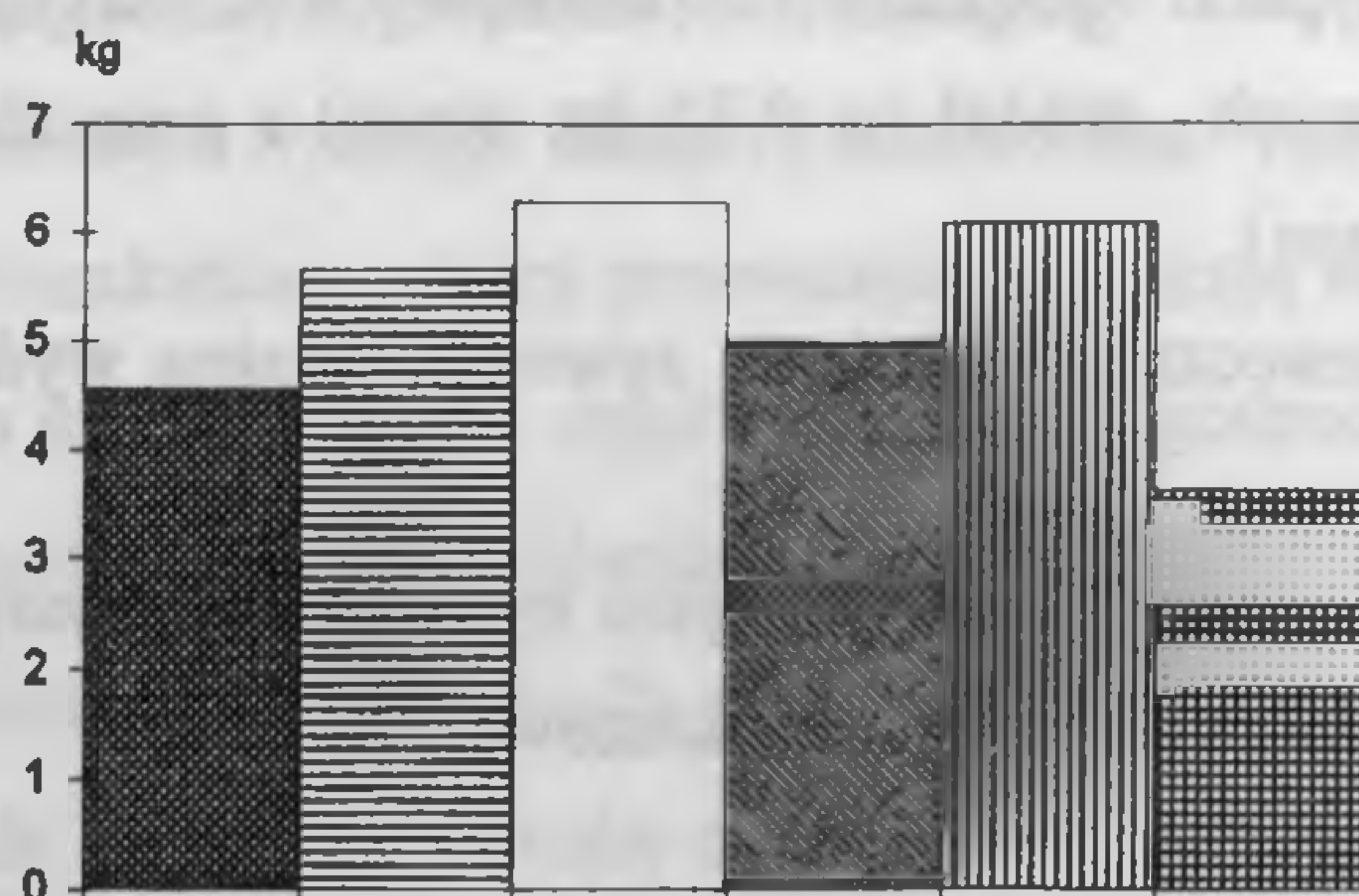
**PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NA 1 OSOBĘ W 1996 R.
w Makroregionie Południowo-Zachodnim**



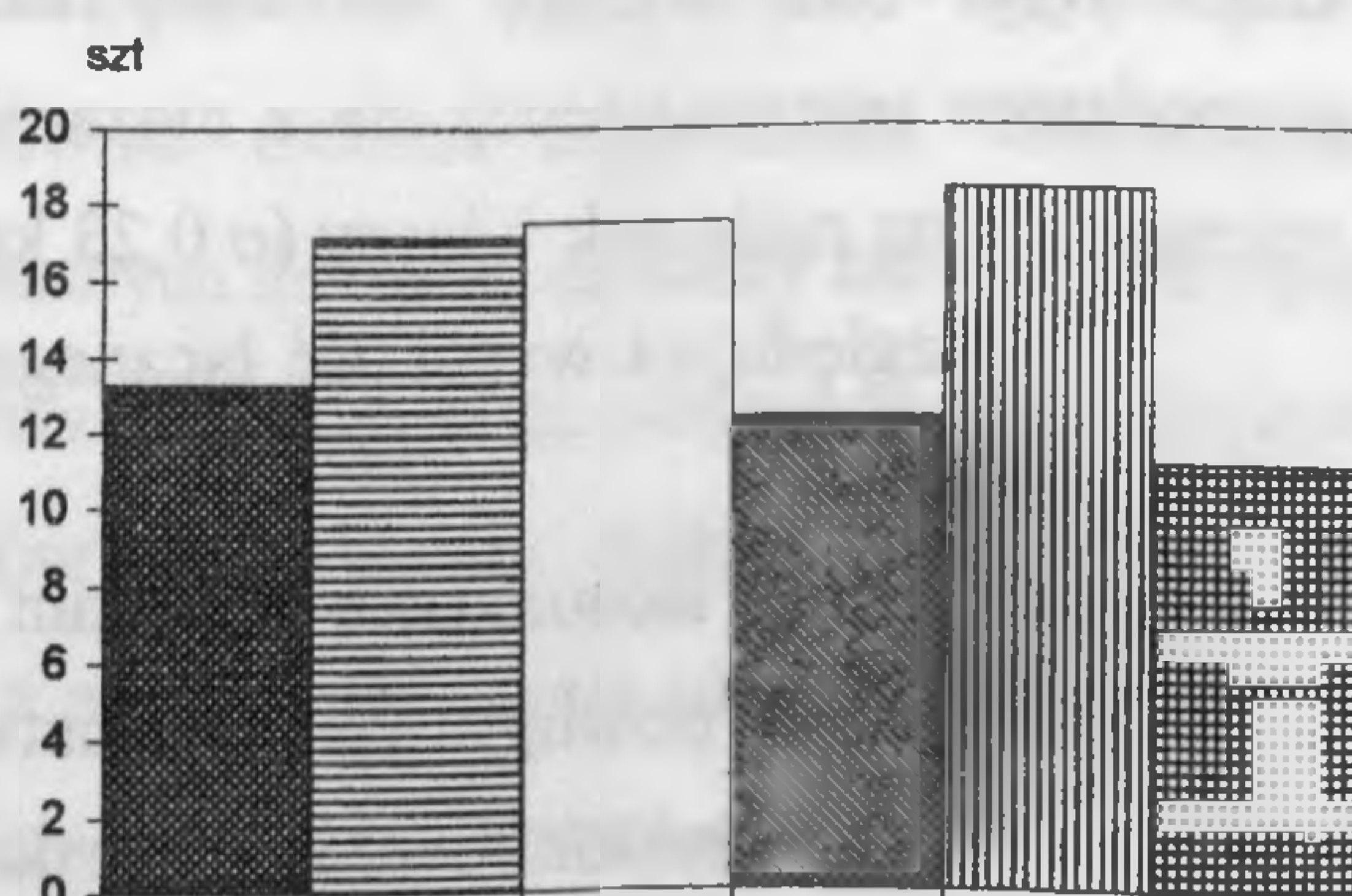
Pieczywo



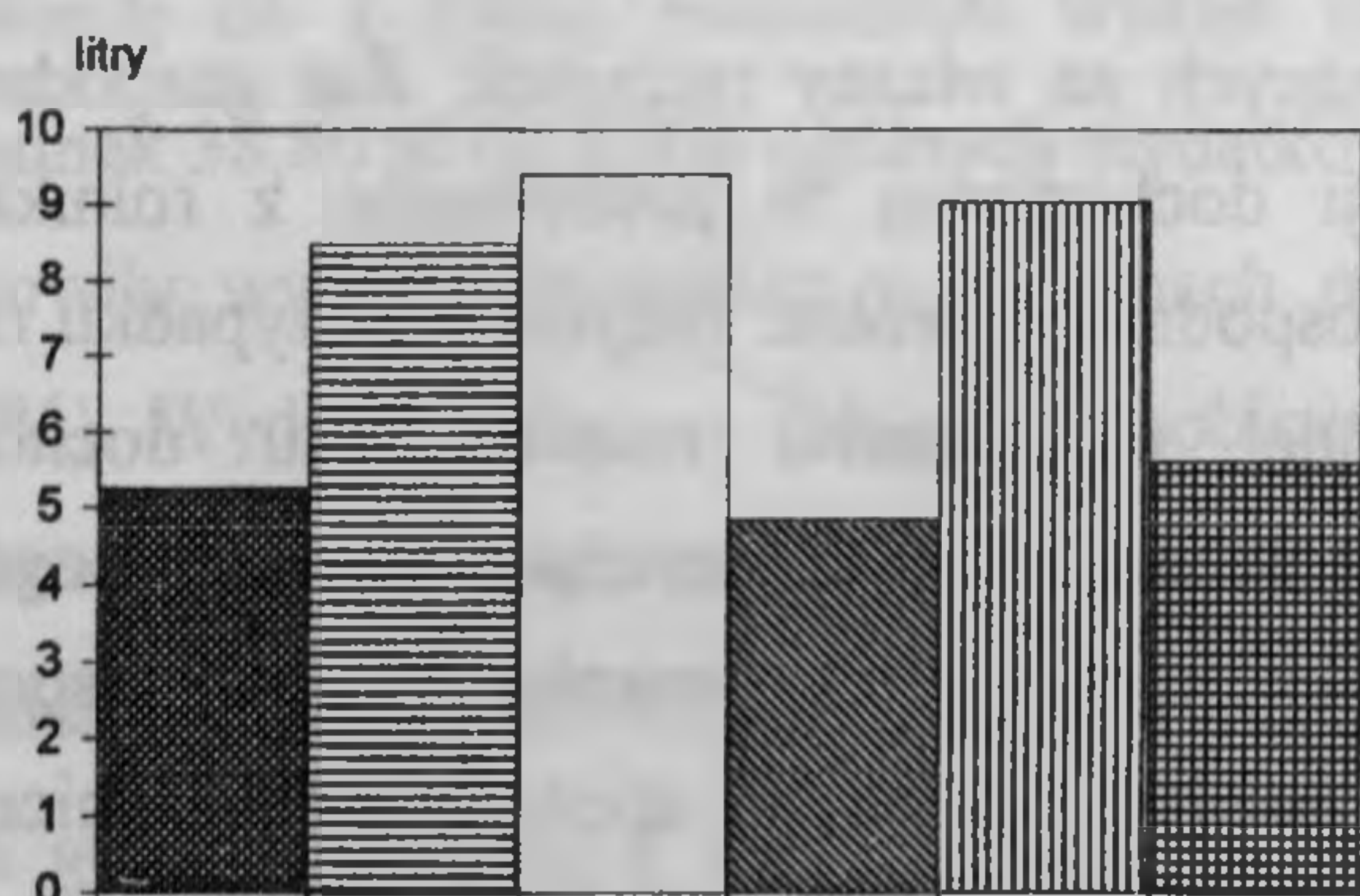
Ziemniaki



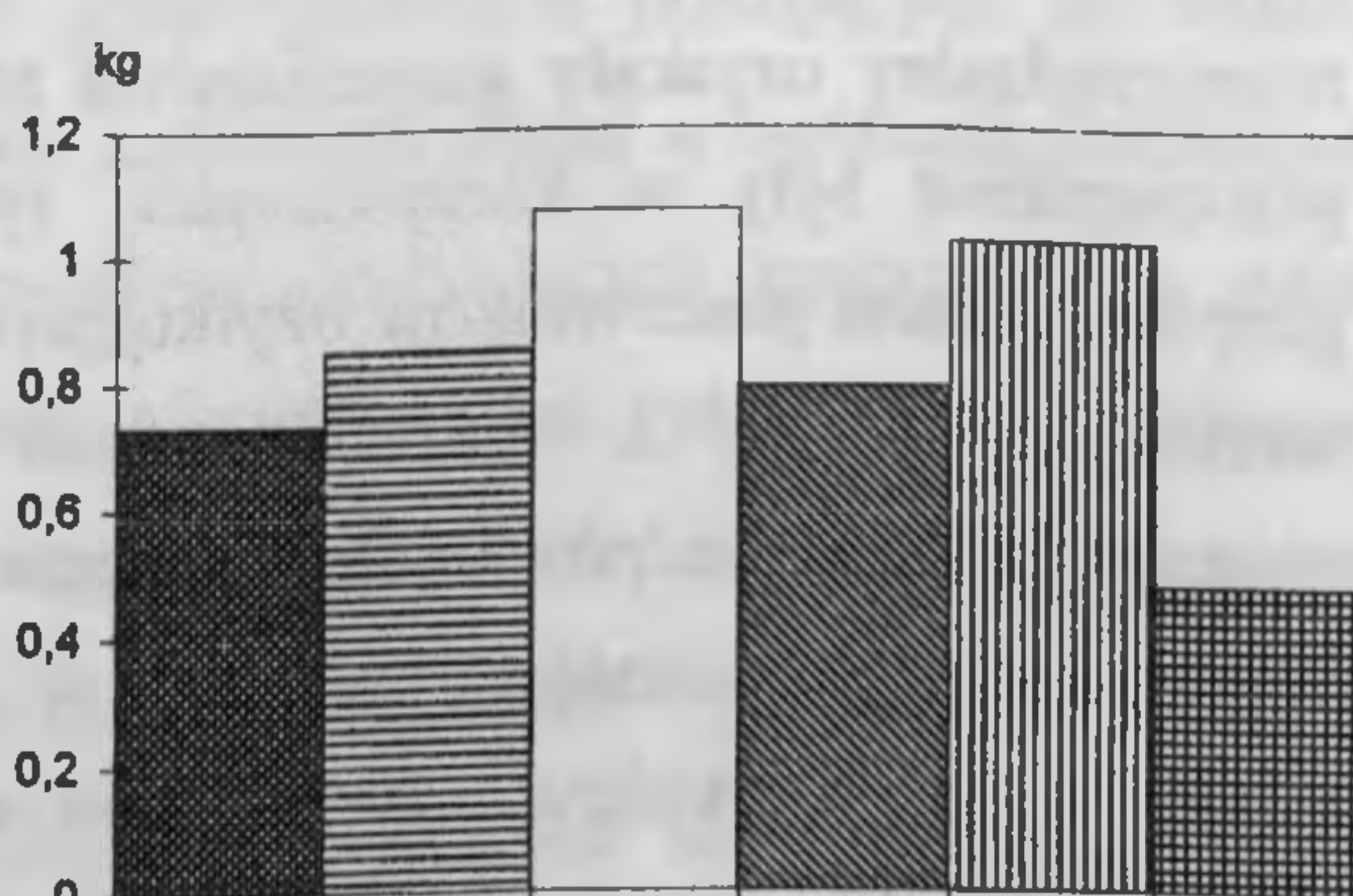
Mięso, podroby i przetwory



Jaja



Mleko i napoje mleczne



Sery

gospodarstwa domowe:

pracowników

pracujących na własny rachunek

pracowników jednocześnie użytkujących gosp. rolne

emerytów i rencistów

rolników

utrzymujących się ze źródeł niezarobkowych

Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w 1996 r.:

WYSZCZEGÓLNIENIE P - Polska M - Makroregion Pld.-Zach.	Jedn. miary	Ogółem	Gospodarstwa domowe					
			pracow- ników	pracow- ników użytkują- cych gosp. rolne	rolników	pracują- cych na własny rachunek	emerytów i rencistów	utrzymu- jących się z nieza- robkowych źródeł
PieczywoP	kg	7,50	6,93	8,17	8,52	6,13	8,34	7,21
MM		7,40	6,93	8,58	10,03	5,96	8,29	7,22
MąkaP	kg	1,31	0,93	1,79	2,02	0,83	1,75	1,00
MM		1,33	1,06	1,81	2,35	0,74	1,88	1,09
RyżP	kg	0,22	0,17	0,20	0,21	0,18	0,34	0,18
MM		0,26	0,20	0,28	0,38	0,21	0,41	0,21
ZiemniakiP	kg	8,50	7,01	9,08	9,88	6,36	11,14	8,52
MM		9,16	7,37	10,46	10,57	7,49	13,17	8,31
Warzywa i grzyby świeżeP	kg	4,95	4,29	5,11	5,50	4,36	6,22	4,07
MM		6,04	5,05	5,96	8,32	5,05	8,43	4,34
Owoce i przetworyP	kg	3,76	3,63	3,14	3,37	4,56	4,42	2,26
MM		3,99	3,64	3,47	4,11	4,71	4,90	2,35
w tym owoce świeżeP	kg	3,38	3,18	3,00	3,23	3,77	4,09	2,04
MM		3,60	3,28	3,27	3,97	3,64	4,56	2,12
Mięso, podroby i przetworyP	kg	5,23	4,73	5,30	6,30	4,93	6,03	3,85
MM		5,04	4,56	5,66	6,27	4,99	6,08	3,63
w tym:								
mięso surowe wieprzoweP	kg	1,14	1,01	1,29	1,74	1,18	1,11	0,78
MM		1,03	0,94	1,51	1,44	1,21	1,11	0,58
mięso surowe wołowe i cielęce ...P	kg	0,37	0,36	0,21	0,16	0,44	0,54	0,17
MM		0,28	0,22	0,11	0,23	0,33	0,45	0,18
dróbP	kg	1,12	0,92	1,29	1,64	0,99	1,34	0,77
MM		1,20	1,03	1,44	1,91	1,17	1,50	0,86
Wędliny wysokogatunkoweP	kg	0,35	0,36	0,25	0,27	0,49	0,38	0,14
MM		0,34	0,33	0,38	0,26	0,47	0,37	0,15
KiełbasyP	kg	1,39	1,32	1,41	1,57	1,21	1,56	1,11
MM		1,32	1,27	1,24	1,54	1,18	1,51	1,03
Ryby i przetwory rybneP	kg	0,45	0,43	0,34	0,40	0,45	0,58	0,30
MM		0,45	0,42	0,38	0,44	0,40	0,59	0,28
Thuszcze jadalneP	kg	1,60	1,42	1,58	1,73	1,31	2,03	1,36
MM		1,70	1,51	1,89	1,96	1,39	2,18	1,36
Mleko i napoje mleczneP	l	6,80	5,14	8,91	9,72	5,38	8,66	5,28
MM		6,50	5,26	8,47	9,41	4,85	9,04	5,60
SeryP	kg	0,80	0,96	0,78	0,72	0,84	0,96	0,48
MM		0,81	0,73	0,85	1,07	0,79	1,02	0,48
JajaP	szt	14,79	12,98	15,92	18,18	13,03	17,45	11,60
MM		14,71	13,29	17,14	17,51	12,30	18,29	11,14
CukierP	kg	2,41	2,06	2,70	2,90	1,99	2,97	1,83
MM		1,82	1,54	1,90	2,32	1,29	2,52	1,60
Wyroby cukierniczeP	kg	0,38	0,39	0,35	0,37	0,46	0,38	0,26
MM		0,34	0,34	0,35	0,31	0,39	0,33	0,25
KawaP	kg	0,13	0,13	0,11	0,10	0,13	0,15	0,10
MM		0,15	0,14	0,13	0,17	0,15	0,17	0,12
HerbataP	kg	0,08	0,07	0,07	0,09	0,07	0,11	0,06
MM		0,08	0,06	0,06	0,09	0,07	0,10	0,06

Porównując przeciętne miesięczne spożycie na 1 osobę w Makroregionie Południowo-Zachodnim z przeciętnym spożyciem w kraju nie zauważa się znaczących różnic. Relacje kształtują się podobnie i to w przypadku porównywalnych grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw jak i poszczególnych produktów żywnościowych. Makroregion na tle kraju charakteryzował się niższym przeciętnym spożyciem w przypadku: pieczywa, mięsa,

podrobów i jego przetworów, mleka i napoi mlecznych, jaj, cukru oraz wyrobów cukierniczych (np. cukru o 24,5% mniej niż w kraju). Taki sam poziom spożycia jak w kraju występował w przypadku: ryb i przetworów rybnych oraz herbaty. W odniesieniu do pozostałych produktów jak: mąka, ryż, ziemniaki, warzywa i grzyby świeże, owoce i przetwory, tłuszcze jadalne, sery, kawa w Makroregionie było większe przeciętne spożycie niż w kraju; szczególnie spożycie warzyw i grzybów świeżych było o 22,0% większe niż w kraju.

WYPOSAŻENIE GOSPODARSTW DOMOWYCH W PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA

Dopełnieniem informacji o poziomie życia jest stopień wyposażenia gospodarstwa domowego w przedmioty trwałego użytkowania. Poziom tego wyposażenia uzależniony jest od wielkości gospodarstwa, jego składu osobowego, charakteru aktywności zawodowej, miejsca zamieszkania, a przede wszystkim sytuacji materialnej gospodarstwa.

W 1996 roku gospodarstwa domowe nasycone były w wysokim stopniu (ponad 80% gospodarstw posiadało dany przedmiot) tylko takimi przedmiotami jak: telewizor, chłodziarkę lub zamrażarkę, odkurzacz elektryczny. W przypadku pozostałych analizowanych przedmiotów notowano średni (50-80%) lub niski (poniżej 50%) stopień nasycenia. Badania budżetów gospodarstw rodzinnych nie odzwierciedlają stanu jakościowego wyposażenia lecz są tylko badaniami ilościowymi.

Wyposażenie gospodarstw domowych w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (w % danej grupy gospodarstw) w 1996 r.:

WYSZCZEGÓLNIENIE P - Polska M - Makroregion Pld.-Zach.	Ogółem	Gospodarstwa domowe					
		pracow- ników	pracow- ników użytkują- cych gosp. rolne	rolników	pracują- cych na własny rachunek	emerytów i rencistów	utrzymu- jących się z nieza- robkowych źródeł
Odbiornik radiofoniczny P	72,0	67,7	68,9	74,0	68,9	79,3	60,0
M	71,0	66,4	73,2	77,9	66,5	79,9	55,8
Odbiornik telewizyjny..... P	98,5	99,5	99,3	98,3	99,6	97,2	95,1
M	98,9	99,6	97,6	98,8	100,0	98,5	94,5
w tym do odbioru w kolorze..... P	89,5	96,8	89,5	80,1	98,2	81,8	78,5
M	92,7	97,2	95,1	89,5	98,2	87,6	79,6
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej i kablowej P	31,7	43,1	9,0	7,4	50,8	23,2	22,0
M	40,9	49,5	18,3	15,1	59,2	31,4	24,9
Radiomagnetofon..... P	62,3	76,9	72,3	62,5	83,0	39,1	59,4
M	61,7	76,2	75,6	66,3	83,5	36,8	60,2
Odtwarzacz płyt kompaktowych..... P	11,5	17,8	5,1	3,4	28,6	3,9	5,9
M	13,7	19,0	7,3	10,5	33,5	4,5	6,1
Magnetowid P	52,4	70,7	48,0	38,2	82,5	29,4	36,4
M	53,5	69,0	63,4	50,0	79,8	29,4	38,1
Kamera Video P	1,9	2,4	0,4	1,0	9,5	0,5	1,0
M	2,5	2,9	-	3,5	12,4	0,6	1,7
Automat pralniczy..... P	63,1	77,0	43,9	36,8	89,6	51,3	43,0
M	69,3	78,6	63,4	53,5	95,4	55,9	52,5
Chłodziarka lub zamrażarka P	98,4	99,0	99,7	98,3	99,7	97,7	94,4
M	98,5	98,9	100,0	97,7	99,5	98,3	93,9
Odkurzacz elektryczny P	92,5	97,4	91,0	83,6	98,9	88,2	82,9
M	94,2	96,3	12,2	91,9	99,5	92,0	85,1
Kuchenka mikrofalowa P	6,9	8,9	4,0	3,0	25,1	3,0	3,5
M	9,2	10,2	12,2	7,0	33,5	3,7	7,2
Zmywarka do naczyń P	0,7	0,8	0,4	0,3	4,5	0,3	0,3
M	1,1	0,9	1,2	1,2	9,2	0,2	-
Maszyna do szycia P	53,0	51,9	67,8	63,0	56,4	51,7	34,6
M	52,7	53,8	69,5	68,6	56,9	50,9	34,8
Rower (bez dziecięcego) P	54,6	55,8	85,8	86,9	60,0	41,9	47,5
M	53,6	59,6	82,9	83,7	61,0	41,6	44,8
Samochód osobowy..... P	41,3	58,4	62,2	59,6	85,0	21,7	17,7
M	38,7	46,2	68,3	60,5	79,8	21,1	14,9
Mikrokomputer P	7,5	11,8	2,5	2,0	22,1	1,8	3,0
M	9,7	13,7	7,3	10,5	24,8	2,5	5,0

Gospodarstwami najlepiej wyposażonymi w 1996 roku w Makroregionie były gospodarstwa pracujących na własny rachunek i gospodarstwa pracownicze. W tych gospodarstwach występuje największa liczba przedmiotów na 100 przebadanych gospodarstw, zwłaszcza tych nowocześniejszych (telewizor kolorowy, automat pralniczy). W Makroregionie na 100 gospodarstw ogółem blisko 92,7 posiadały telewizor kolorowy (w kraju 89,5); w gospodarstwach pracujących na rachunek własny 98,2 (w kraju również 98,2), pracowników 97,2 (w kraju 96,8), podczas gdy w gospodarstwach utrzymujących się z niezarobkowych źródeł wskaźnik ten wynosił tylko 79,6 (a w kraju 78,5). W automat pralniczy w Makroregionie wyposażone było 69,3% gospodarstw domowych (w Polsce 63,1%); wśród gospodarstw pracujących na rachunek własny wskaźnik ten wynosił 95,4% (w Polsce 89,6%), pracowników 78,6% (w Polsce 77,0%), podczas gdy wśród gospodarstw pozostałych wskaźnik ten wahał się od 52,5% do 63,4 % (w kraju odpowiednio od 36,8% do 51,3%).

W artykuły zaliczane do grupy „luksusowych” (np. urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej, magnetowid, mikrokomputer, kamera wideo, kuchenka mikrofalowa, zmywarka do naczyń) również gospodarstwa pracujących na własny rachunek i pracowników plasowały się w czołówce. Przykładowo w urządzenia do odbioru telewizji satelitarnej i kablowej wyposażone było 59,2% (w Polsce 50,8%) gospodarstw pracujących na własny rachunek i 49,5% gospodarstw pracowników (w kraju 43,1%); kamerę wideo posiadało 12,4% gospodarstw pracujących na rachunek własny (w Polsce 9,5%), gdy w grupie badanych gospodarstw pracowników użytkujących gospodarstw rolne nie znalazło się żadne, które posiadałoby ten sprzęt; w przypadku mikrokomputera w Makroregionie na 100 badanych gospodarstw ogółem 9,7% posiadało ten sprzęt (w Polsce odpowiednio 7,5%), w przypadku gospodarstw pracujących na własny rachunek wskaźnik ten wynosił 24,8% (w kraju 22,1%) a pracowników 13,7% (w kraju 11,8%), w pozostałych typach gospodarstw wskaźnik ten nie przekraczał 10,5% (w Polsce 3,00%). Gospodarstwa pracujących na własny rachunek oraz pracownicze w większości z analizowanych przedmiotów trwałego użytkowania posiadały dane przedmioty w ilości 2, 3- krotnie większej aniżeli w pozostałych typach gospodarstw.

Zróznicowanie w stopniu nasycenia przedmiotami trwałego użytkowania jest zależne nie tylko od grupy społeczno-ekonomicznej gospodarstwa, ale również jego miejsca zamieszkania. Przykładem tutaj może być wyposażenie gospodarstw domowych w samochody osobowe i rowery. W Makroregionie na 100 gospodarstw pracowników użytkujących gospodarstwa rolne 68,3% posiadało samochód (w Polsce 62,2%) a 60,5% rower (podobnie

jak w Polsce). Gospodarstwa związane z rolnictwem ustępowały w tym względzie tylko gospodarstwom pracującym na rachunek własny (79,8% posiadało samochód, 61,0% rower. Ważnym elementem wpływającym na stopień wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest poziom dochodów uzyskiwanych oraz potrzeby i zainteresowania danego gospodarstwa warunkowane między innymi jego składem demograficznym i wiekiem jego członków. Szczególnie wyraźnie widać to analizując wyposażenie w przedmioty trwałego użytkowania w dwóch grupach gospodarstw domowych, tj. pracowników oraz emerytów i rencistów, wyraźnie to widać. Starszy wiek osób wchodzących w skład gospodarstw emerytów i rencistów oraz nie najwyższe dochody tej grupy gospodarstw decyduje o ich odmiennych zainteresowaniach oraz możliwościach realizacji planów zakupowych. Rodziny te ponadto przywiązują mniejszą wagę do zmiany wyposażenia lub nabywania nowych przedmiotów o wyższej wartości użytkowej. W porównaniu do gospodarstw pracowniczych rodziny emerytów i rencistów 2-krotnie mniej posiadały: radiomagnetofonów, magnetowidów, samochodów. 3, 4-krotnie rzadziej wyposażone były w odtwarzacz płyt kompaktowych, kuchenkę mikrofalową. Tylko co piąte gospodarstwo emerytów i rencistów posiadało samochód osobowy (pracownicze blisko co drugie). W komputer wyposażone było co 40 gospodarstwo emerytów i rencistów a co 7 gospodarstwo pracownicze.

NOTATKI

NOTATKI 1

GDZIE UZYSKAĆ INFORMACJE?



Urząd Statystyczny
50-950 Wrocław, ul. Oławska 31
centrala (0-71) 44 20 71 do 76
fax (0-71) 72 39 63



INFORMATORIUM

44 64 75
 44 20 71 w. 313
pokój nr 313

REJESTR REGON

44 20 71 w. 105
 44 41 41
pokój nr 105 (8⁰⁰-14⁰⁰)

KOMPUTEROWY SERWIS INFORMACJI STATYSTYCZNEJ (KSIS)



72 33 13
dostępny całą dobę
- 8.00 - 13.00 działa fax
- 13.00 - 8.00 transmisje modemowe

AUTOMATYCZNA INFORMACJA TELEFONICZNA



44 20 71 w. 265

Strona w INTERNECIE
www.us.wroc.pl

Adres poczty internetowej
info@us.wroc.pl

cena 5,00 zł

Druk: Wydział Poligrafii US Legnica